

своитѣ критически сили на спроти възможноститѣ, които голѣмата артистка имъ дава съ своя размахъ.

Така, за Желѣзаря (Жоржъ Оне) Буберовъ пише въ в-къ Свѣтъ: „Ансамбля, съ малки изключения бѣше блѣстящъ. — Публиката добре оцѣни това още при първото изиграване на тая пиеса и тогава за *първъ път* тя извика на сцената съ *заглушителни ржкоплъскания и вико*ве режисьора Мандровичъ и г-жа Роза Попова. (к. м.)

Около това врѣме 1900—1902 г. съвпада и най-оживената литературна дѣйность на артистката — поетеса. Тя е въ центъра на кржжока Конст. Величковъ, като най-значителна сътрудница и „муза“ на сп. Лѣтописи, а по-рано на Български прегледъ и Звѣзда на Ст. Коледаровъ.¹⁾

*

Въ 1902 год. Роза Попова бива изпратена отъ българското правителство да представлява нашето изкуство въ Бѣлградъ, кждѣто тя неволно влиза въ състезание съ всички най-голѣми всеславянски знаменитости.

Тукъ тя спечелва неувѣдаеми лаври на България, за което свидѣтелсгвува цѣлия сръбски печатъ, часть отъ нѣмския (Die zeit, Fraue Presse — Steinhardt и др.), а на това се дължи по късно и покана да гостува въ Бѣлградъ и Берлинъ.

Но — въ родината Роза очаква нещастие! При необикновенната любовъ, съ която е бивала обкржжена презъ цѣлия свой животъ — тя има и голѣмото нещастие да бжде обикнана и съ фаталната, безнадеждна любовъ на единъ младъ, съ европейска образованостъ литераторъ — който, въ безплоднитѣ свои опити, свърши най-трагично любовта си къмъ тая високо етична и крайно недостжпна жена. За този случай сама Роза Попова загатва най-недвусмислено въ своя Завѣтъ — послѣдната сцена, между директора и артистката.

¹⁾ Всички стихове на артистката, печатани въ сборника сж все отъ това време т. е. преди близо 25 години.